

Matuszka Máté

SÖTÉTSÉG

[„AZ ÉJJEL HAZAFELÉ MENTEM”]

2020-04-10 | AZ ÉJJEL HAZAFELÉ MENTEM, NOVELLA

1

Rafique-kal fent fekszünk a hotel tetején. Ő a város fényeit nézi, én meg az ellentétes irányba, a fák közötti sötétségbe meredek.

– Mondd csak, *ungára* – kezdi, miután kiveszi a cigit a szájából. Az *ungára* különben nem *magyart* jelent, nem is tudom, miért mondtam neki, hogy ha akar, szólíthat így. – A te hitedben ma van az új év?

Bólintok, mikor hátranéz rám.

– És mondd csak, *ungára*. A te néped mivel tölti az új esztendő első napját?

Rafique állandóan kérdez, én meg sosem tudom eldönteni, valóban érdekli-e mindez, vagy csak a hoteligazgató beszél belőle, aki próbál jó viszonyt tartani a legkülönlegesebb és legrégebbi vendégével. Persze fehéreként itt aztán nem nehéz a különlegesség. A kínaiak például sokkal rosszabbul jártak, belőlük három van a városban. Négerből, azt hiszem, egy sem.

– Szóval?

Hogy mivel töltjük Magyarországon az újévet? Hát nem azzal, amivel én fogom, mert dolgozni megyek. Ami a nyugati világban kezdet, az itt, Bengáliában csak egy szerda.

Szerdánként pedig nyitva a... A helyiek *mahietar*-nak hívják, ez a színház és a bordély keveréke. Korhadtt, szögletes épületben van az Ókta Ingápar folyó túlsó partján. A folyóba évtizedek óta ömlik a közeli vegyi üzemekből a trutyi, most például halványzöld pókhálószerű réteg lebeg a tetején. Valójában azért vannak itt ezek a cégek, mert azt csinálhatnak, amit akarnak, senkit sem érdekel. Különösen az ittlakókat nem.

Nem értem, miért nem érdekli a bengáliaiakat, hogy a városuk szemétdomb. Hogy a természetbe engedett kemikáliának milyen következményei lesznek? A kutyák például kivétel nélkül vakok, de kilométerekről kiszimatolnak bármit vagy bárkit. Vakságuk ugyan jelentős akadály, de évről évre, generációról generációra ügyesebbek. A *mahietar* felé, szerencsére, egyik falkába sem botlom.

európai szemmel

Az ajtót egy helyi mértékkel jól megtermett ember állja el, európai szemmel persze girnyó, és ha akarnám, simán odébb lökhetném, és bemennék. De nem kell odébb löknöm, ismer már, és átenged.

Odabent fülledt a levegő, pedig még csak férfiak zsúfolódtak össze a színpad előtt. Lövök róluk pár képet – feleslegesen. Ezeket egyetlen újságnak vagy portálnak sem tudom eladni. Minek csinálom? Mindegy.

Kérek a pultos gyerektől egy viszkit. Mármint tényleg gyerek, tizennégy éves sincs. A viszkijük európai számára olcsó, a helyieknek meg kurva drága, de egyszer egy évben van újév, úgy gondolom, kijár nekem.

A műsor, már ha annak hívható, annyi, hogy felsétál a színpadra hét nő, aztán a legtöbbjük csak áll, és néz ki a fejből. Semmit sem csinálnak, nem vetkőznek, nem táncolnak, a férfiak így is elveszítik az eszüket, dobálják nekik pénzt, és amikor már elég összegyűlt a lábuk körül, lehajolnak érte. Néhányan ezt is csak a műsor végén teszik. Ketten táncolnak, de csak az egyikük veszi le a melltartóját. Így legalább tudok lőni pár 18+-os képet, vagyis keresek némi pénzt.

Érdekes belegondolnom, hogy Bengáliában lövök egy cicis képet, azt feltöltöm egy német szerverre, ahonnan ezek az emberek, akik most itt vannak, megveszik.

Az is érdekes, hogy ezek a lányok, meg a családjuk, mint a környéken bárki és bármi, generációk óta ugyanabból él: a színpadon álló anyja biztosan, valószínűleg a nagyanyja, sőt a dédnagyanyja is ezt csinálta. Vagy a turistáskodó fehér vadászoknak kínálták magukat.

A szerda esték sosem hosszúak, végül is munkanap, így másfél óra múlva vége az egésznek.

Sétálok a sötétben, és nem tudom, visszamenjek-e a hotelbe, vagy próbáljak keresni valami fotótémát? A környéken már lassan mindent fotóztam, a kutyákat, a folyót, a fákat... Persze senkit sem érdekelt. A vak kutyás képeim nyomasztóak, a folyón úszó kémiai anyagok képei miatt pedig pár éve bepereltek. És vesztettem.

Végül Atif és csapata menti meg az estémet.

– Hé, *ungára!* – úgy vesznek körbe, mintha ki akarnának rabolni. – Megyünk őrbe. Jössz velünk?

Miért ne?

A „megyünk őrbe” azt jelenti, hogy a közeli ültetvényeket védik – leginkább a kószáló elefántok ellen. Valójában egész este piálnak. Ilyen helyen mi mást lehetne tenni? Én csak a fotók miatt kellem. Ilyenkor bulifotósnak érzem magam, lekapom, ahogy a földön fetrengenek vagy egymást verik, persze úgy, ahogy a részegek szokták. Ezeket a képeket is megpróbáltam már eladni pár újságnak. Nem sikerült. A képeknek így az a sorsa, hogy másnap átküldöm őket Atifnak, kezdjen velük, amit akar.

Szokás szerint az egyik ültetvény sarkába ülünk le. Atif tüzet gyújt, a haverjai meg előhozzák a jobbára tiszta alkoholt tartalmazó üvegeket. Ezeket egyfajta Molotov-koktéllként használják: az elefántok megijednek a tűztől, eloltani azonban könnyű, a természetben nem okoz nagy kárt.

Mikor először hívtak maguk közé, meg akartam kérdezni, miért nem benzinből csinálják. Azért, mert azt nem lehet meginni. Az alkoholt erősen felhígítják, mégis azon szórakoznak, hogy így is mennyire éget, amikor lenyelik.

barátilag ütlegelik egymást

Az éjszaka szokásosan telik: először egyre hangosabban röhögcsélnek, aztán barátilag ütlegelik egymást, további fél óra, és mindegyikükből előjön a vadember, és ököllel verik egymást. Kivéve, ha nem téved erre egy-két kóbor kutya, mert akkor azokat.

Csinálok képeket, de minek?

Hajnalban beájulnak. Ha történetesen erre jönne egy elefánt, ezek a srácok semmit sem tennének.

Atif felriad. Az orra még vérzik, mert az egyik barátja fejbe rúgta. Véletlenül.

– Gyászolok, *ungára* – mondja. – Van bátyám. Volt. Meghalt. Ő is őrizte a földet. Elefánt megrohanta, agyontaposta.

Válaszolnék, de már visszaaludt.

Kicsit irigylem Atifot meg az életét. Hogy bármelyikük felcserélhető bármelyikükkel. Nekem öt nővérem van – és mindegyikük kiváló fotós. Anna portrékat fotóz, Anett tájképeket, Anda fotókat – ez szerintem abszurd; Anélia ételeket, Annamira pedig apánk műhelyét vitte tovább, és gyerekfotós lett. Mind nagyon sikeresek. Anett annyira, hogy az egyik képe bekerült a Windows hátterei közé. Néztem is, mikor egyszer bekapcsoltam, és a bejelentkezésnél az ő fotója fogadott. Apám az egész családot összehívta megünnepelni, milyen sikeres gyerekei vannak. Csak a legkisebbről felejtkezett el. Persze nem állhatott ki a család elé, hogy íme, az egyetlen fiam, aki abból él, hogy Bengáliában csöcsöket fotóz.

Elaludhattam, mert hirtelen világos van.

A srácok már mind talpra ugrottak, kiabálnak, felkapják a Molotov-koktélok, már ami megmaradt belőlük, és elrohannak. Elefántok dézsmálják a termést, ki tudja, mióta. Követem őket, de nagyon lemaradva. Talán mert ők már gyerekkorukban is a földön aludtak, és egyáltalán nem viselte meg őket a kemény föld.

Eldobják a Molotov-koktélok. Csinálok pár képet, de minek? Úgy sem látszódik belőlük semmi.

És ekkor meghallom a bébi elefánt sikítását. Atifék hirtelen hátraarcot csinálnak, és sprintelnek felém, én pedig döbbenten állok. Elefánt követi őket. Négy agyara van, hála a folyót szennyező kemikáliáknak. Az egész világon egyedül itt születnek az elefántok négy agyarral, és melleleg kétszer annyi foggal – a környék hemzseg az orvodászoktól.

Az elefántot, aki Atifékat üldözi, fiatal nősténynek nézem. Még nem akkora, mint egy kifejlett példány, de már majdnem. Mögötte a borja lohol, nyilván a legelsője lehet. A borjnak az egész hátsó fele lángol. És közben teli torokból meg ormányból sikít, európai fülnek és agynak feldolgozhatatlan hangon.

Atif hadonászik, hogy tűnjek el az útból, de csak akkor mozdulok, mikor ideér, és betol a fák közé.

– Menekülés! – üvölti. – Jön utánunk! Lát minket!

Igaza van, az anyaelefánt átpréseli magát a fák között, jön utánunk. Meg akar ölni minket. De a borja annyira üvölt a fájdalomtól, hogy a mama inkább visszafordul, és kétségbeesetten köröz az égő borj körül. A lángok végül maguktól elalszanak. Az elefántok megfordulnak és eltűnnek, az égett bőr és zsír szaga itt marad.

– Takarodás! – üvölt utánuk Atif. – Megtanultátok!

Azt hiszi, vagy legalábbis abban reménykedik, hogy ezek az elefántok most megtanulták, ne jöjjenek a földekre. A bengáliai földeket egyébként kínai cégek tulajdonolják, vagyis a pénz Kínából idejön, Atifék elköltik, leginkább az AliExpressen, elvégre olcsó, és így már megy is vissza a zseton Kínába.

nyomasztó téma

Az elefántos kaland után vár az a lyuk a hotelben, amit Rafique-tól bérlek. Végre ágyban alszom. Estefelé kelek fel. Szétválogatom a képeimet, hátha van közöttük olyan, amit elküldhetek valamelyik szerkesztőségbe.

Persze nincs, miért lenne? De eljutok az utolsó hét képhez. Égő és pánikoló elefántok – nem valami jók. Ráadásul nyomasztó téma, kizárt, hogy bárki lehozza. Egyedül a harmadik kép ér valamit, ezen látszódik, ahogy a mama elefánt úgy próbálja eltaposni a lángokat, ahogy egy ember tenné: homokot rúg rá. Ezt végül elküldöm pár helyre.

Az egyik portál kirakja a képet. Írnak mellé valami sablonos szöveget, hogy fú, Indiában (mindegy) a békésen legelésző elefántokat megtámadták az agresszor helyiek (mindegy). Milyen felháborító, bla-bla.

A portál látogatottsága egyetlen éjszaka alatt háromszázszorosára nő.

Ebből annyit tapasztalok, hogy jön ötven e-mailem, mindegyik különböző portáloktól, és mindegyikük exkluzív fotókat akar az elefántokról, meg hogy kövessem őket, és fotózzam az életüket. A pénz nem számít, kérjek, amennyit akarok. Aztán úgylis kitalálnának valamit, miért nem fizetnek ki. De legalább nem melleket fotózzom, és hátha feljebb is jutok.

Biplab Hazra fotója

Felkeresem Atifot, aki a szüleivel él a folyó túlsó partján. Az anyja még a folyóban mos – a dédszülei, sőt az ükszülei is így csinálták. Atif pólói néha világítanak a holdfényben, az új ruhái meg egyik napról a másikra kifakulnak.

– Megnézd ezt, *ungára*, megnézd ezt! – szalad hozzám az anyja, mikor meglát.

A kezét mutatja: rózsaszínű folt körül tökéletes körben állnak a legyek.

– Már láttál te ilyet? – kérdezi a nő. – Elzavarni őket nem lehet, csak víz viszi le. Képet akarsz róluk?

Lekapom, de tudom, hogy feleslegesen.

Nem tudom eldönteni, Atifék házának építése félbemaradt-e, vagy eleve ilyenre tervezték. Atif odabent alszik, a földön, fel kell keltenem, és megkérdezni, hol találhatnám a nemrég meggyújtott elefántokat.

Azt mondja, egy elefántot könnyű megtalálni.

Egyik haverja levisz minket autóval a városszéli földekhez, onnantól magunkra maradunk. Szerintem majdnem reménytelen megtalálni a nyomaikat, de Atif hamar kiszúrja őket.

– Látod-e? A kisebb húzza lábát. Az égés miatt. Erre mentek.

Csak port meg a fák földből kilógó gyökereit látom. A lábnyomok nem sokáig vezetnek minket, nem is kell: a környéken van pár vízgyűjtő. Hogy éppen melyikben van valami a vegyi üzemekből, onnan lehet megállapítani, hogy az állatok nem isznak belőle.

– Várunk – jelenti be Atif.

Azt csináljuk. Megpróbálom elmagyarázni, miért kell megtalálnunk az elefántokat. Hogy az országom lakói most épp erre kíváncsiak. És számítanak rám. A képeimre.

– Mert fotóztad az elefántot? – értetlenkedik. – De van sok megégett. Azok nem?

Az elefántok alkonyatkor bukkannak fel. A mama olyan, mint bármelyik elefánt, a borja azonban elég leharcolt állapotban van. A sebei véreznek, legyek dongnak körülötte, az anyjával próbálják elhessegetni, reménytelenül.

Követem őket, bár Atif figyelmeztet, hogy ez veszélyes, ha kiszúrnak a vad elefántok, agyontaposnak.

– Mint szegény bátyámat. Maradj mindig mögöttük. Szélre figyelj. Ha kiszúrnak, megfordulnak. Fára mászni próbálj.

Késő estig követem az elefántokat. Úgy érzem, észrevettek. Idegesek, forgolódnak, mindegy. Életemben nem fotóztam ennyit, akár videót is csinálhatnék. Lefotózom, amint mennek a fák között. Amint isznak. Amint a legyekkel küzdenek. Ahogy a borjú szenved.

Már majdnem betelt az összes SD kártyám, vissza kell mennem Rafique hotelébe. A sötétben a gépem vakujával világítok: kísérteties fehér fényben megyek. Jól érzem magam. Sikeres vagyok. Sikeres fotós.

gennyes, véres trutyi

Ekkor szúrom ki az egyik fán a borjú vérét. Nem igazán vér, inkább az a gennyes, véres trutyi, ami a hátán folyik a sebeiből. Idekenődött. Először tovább megyek, majd meggondolom magam. Egy sikeres fotós ezt sem hagyhatja itt.

A legnagyobb portál számára töltöm fel a képeket. A helyi internet sebességével nyolc óra lesz, de legalább van időm aludni. Vagyis lenne, ha nem kellene figyelnem, nehogy megszakadjon a kapcsolat. Közben végignézem a milliányi e-maileket és Facebook-üzeneteket. Sokan gratulálnak, hogy micsoda képet lőttem, milyen erős, de legalább ugyanennyien szörnyülködnek. Néhányan egész Indiát (mindegy...) fel akarják gyújtani, és elégetni mindenkit, aki képes ilyesmire.

Azon gondolkodom, meg tudnám-e szokni, hogy ezt a hatást váltják ki a képeim? Azt hiszem, igen. A nővéreim is megszokták, és ha nekik sikerült, nekem is menni fog.

A hazai internetezők nevet adnak a mama elefántnak: Héra. Héra, a védelmező.

Másnap délben hív a főszerkesztő, de a vonal elég rossz:

- N // m fog_k hazud#i - recsegi -, ez @ képs *rozat szemét.

Azt hiszem, nekem itt kimarad pár másodperc.

Közben megkérdezi, nincs-e olyan képem, ahol ismét meg akarják gyűjtani.

Vagy ahol a kóbor kutyákkal hadakoznak?

Ahol elkeseredetten próbálnak belógni az ültetvényekre?

Megmondom, hogy ezek állatok, és nem filmszereplők. Őt nem érdekli, ilyen képeket akar. Miért nem lepődöm meg, hogy nem akar kifizetni?

Én a sikeres és keresett fotós. Aha... Kell innom pár sört, hogy ismét fel tudjam keresni Atifot, és megkérdezzem, ő és a barátai, tudnák-e picit... noszogatni az elefántokat.

- Persze! - vágja rá. - Kell megölni is? Mert megölhetjük. Csak egy elefánt... Annyi van itt, mint a szemét. Túl sok is!

Alig várják, hogy megöljenek egyet. Hogy bosszút álljanak Atif bátyjáért. Rögtön tervezik, mi legyen az elefántok holttestével, mert hirtelen már mind a kettőt meg akarják ölni. Az orvadászok jól fizetnének érte, és sokan akadnak a városban, akik nekik dolgoznak. Néhány óra alatt úgy eltüntetik a testeket, mintha soha nem is léteztek volna.

Kérek egy kis gondolkodási időt. Nem kétséges, a nővéreim... bármelyik nővérem azonnal felbérelné őket. Öljék meg az elefántokat, aztán etessék meg a kutyákkal, vagy bánják is ők, csak legyen látványos. Anett három hónapig mászkált az Alpokban, amíg megcsinálta azt a képet, ami végül bekerült a Windowsba. Éjjel, nappal, hóban, esőben, ködben, és szó szerint lépésenként fotózott mindent. De az igazi kihívás az volt, hogy elzavarja az ott lebzselő többi fotóst.

Én biztosan nem teszem ezt.

A tó körül várom meg őket. Héra és a borja. Ahogy végignézek rajtuk, megértem, Héra nem fiatal elefántmama, aki az első borját terelgeti. Héra csont és bőr, kisebb és vékonyabb, mint a fejemben élő kép egy elefántról.

Követem őket, és lefotózom, ahogy a földön kapirgálnak, keresve bármi ehetőt. Ahogy ellenőrzi a fák levelét, ehetőek-e. Ahogy elzavarja a borját, nehogy egyet is megegyen, mert ezek a fák a folyó vizéből táplálkoznak, az meg tudjuk, milyen.

Ahogy nem sokra rá kihányja azt a keveset, ami a gyomrában van. Mennyit evett? Egy marék levelet? És ez a hatása.

Hát ezeket fotózom. Meg ahogy a fák közül néznek ki az ültetvényekre, vágyakozva a gyümölcsökre. Tényleg megtanulták, hogy ne menjenek oda.

nem minden ember egyforma

Nem tudom tovább nézni. Kimegyek a földekre, és összeszedek nekik ezt-azt. Nincsenek messze, odaviszem nekik. Talán meg akarom mutatni, hogy nem minden ember egyforma. Vagy csak le

akarom fotózni, ahogy esznek?

Héra hirtelen megpördül, én pedig egy pillanatig azt hiszem, el tudom magyarázni neki, hogy nyugi, csak én vagyok, és hoztam enni.

Így néz egy bika a matadorra.

Rohanni kezdek, ő meg jön utánam. Remeg a föld. Levelek hullanak rám, csípnek, ahogy az arcomhoz érnek. Miféle levelek ezek?!

Hirtelen irányt váltok, és kirohanok az ültetvényekre. Héra a fák mentén áll meg, dühösen tülköl, idegesen járkál fel-le, aztán visszamegy a borjához.

Iderohan hozzám pár helyi, akik hasonlítanak Atifra, és azt kérdezik, rendben vagyok-e. És kell-e segítség. És ha legközelebb üldöz egy elefánt, másszak fára.

Visszamegyek a hotelbe. Fekszem a szobában, izzadok a melegtől. Felhív a főszerkesztő, hogy mit intéztem. Küldök neki pár képet.

– Sz *mét – mondja, és leteszi a telefont.

Ennyi. Ennyit rólam, a nagy és keresett és sikeres fotósról.

Később Atif bukkan fel.

– *Ungára?* Megyünk ölni?

Nem megyünk. Csak én indulok el, összevissza sétálok a városban. A fényképezőgép a nyakamban lóg. Véletlenül tévedek a reptérre. Ahol a legelső hazafelé tartó gépre foglalok helyet.

3

Andhe. Így nevezik el a borjút.

Kapok üzeneteket, amelyekben az emberek a hálósobájukat mutogatják. Óriás méretben kinyomtatták a képemet, és az ágyuk fölé akasztották. Ki az ördög akar egy égő elefántborjú képe alatt aludni?! Sokan megköszönik, hogy felhívtam a figyelmet, mi folyik Indiában. Továbbra sem érdekel senkit, hogy mindez Bengáliában történt.

A képemet nevezik az év természetfotója díjra, és mindenki szerint jó esélyem van megnyerni. Örülök? A szüleim házát renoválják, a szobám épp tele mindenféle sittel, szóval a nővéremében fekszem. És nem csinálok semmit. De nem is kell, mert a szüleim mindent elintéznek helyettem. Ebéddel készülnek a díjátadó előtt, szólnak a rokonságnak, a barátoknak – mindenkinek.

Nem adok interjút, pedig sokan keresnek. Az internetet azonban nem tudom kizárni, így Héra és Andhe nem hagy magamra. Több portálon is követem az életüket. Majdnem élőben nézem végig, ahogy Andhe belelép egy csapdába, és alig tud járni. Héra megeszik valamit, és elpusztul. Egy másik portálon abba hal bele, hogy kutyák támadják meg. Egy harmadikon orvvadászok végeznek vele. Andhe elmenekül, bár a fülét és az ormányát többször átlövik. Kizárt, hogy így életben marad. Pedig életben marad.

Végignézhetem, ahogy szenved és bolyong az erdőben. Ahogy csontsovánnyá fogy. Néhányan arról beszélnek, micsoda példát mutat a világnak, hogy ilyen körülmények között is kitart. Ezeket a kommenteket nem like-olom.

A díjátadó reggelén találok egy YouTube videót, amiben Atif szerepel. Alig ismerem meg, nagyon megváltozott. A ruhái újak, és mintha a bőrszíne is élettel telibb lenne. Palackos vizet szorongat. Ennek örülök. Annak kevésbé, hogy gyakorlatilag ő lett

Andhe tulajdonosa. Miután elmentem, rengeteg fotós érkezett a helyszínre, mármint azután, hogy kiderítették, nem Indiában kell keresni az elefántokat. Atif segít nekik megtalálni, programokat is szervez, például Héra megölését. Nem túl nézett a videó.

Apám nagyon büszke, semmi kétsége, hogy a fotózás képessége öröklődik. Ő és mindenki más a családból szurkol, hogy megnyerjem este az év természetfotója díjat. Hogy bővítsem a családi legendáriumot.

Én meg nézem a képet a fára kenődött trutyiról, és hallom Andhe sikítását. De azért rendbe rakom magam, és kiöltözöm a díjátadóra.

A Stefánia palotába érkezik a nemzetközi zsűri, hogy kiosszák a norvég alap támogatta díjat. Hatalmas aulába ültetnek le minket, így van elég helye a színpadnak és a körülöttünk keringő fotósoknak. Nézem, ahogy a fotósok minket, fotósokat fotóznak. A műsor annyi, hogy pár öltönyös alak felsétál a színpadra, amikor kell, lapoznak vagy tapsolnak.

Nyolc díjat nyerek. Én leszek az év természetfotója, az év felfedezettje, a legjobb utazó fotós, enyém az év természetfotója, a legsokkolóbb képe és a legjobb kép Indiából (mindegy...). Nyerek még két poén díjat is: enyém az év legelmosódottabb képe és a legjobb rossz fotója. Ezen mindenki jót kacag. Én is viccesnek tartom. Meg nagyon bánt.

A díjátadó utáni sajtótájékoztatót nem tudom elkerülni. Az újságírók nem kímélnek: rögtön azzal nyitnak, nem szégyellem-e, hogy ezt tettem egy állattal.

túlkiabálják

A háttérből hallom Andhe sikítását. Az újságírók azonban túlkiabálják, és azt kérdezik, felelősnek érzem-e magam miatta. És szándékosan gyújtattam-e fel. Nem zavar-e, hogy ilyen üzenetet közvetítek Indiáról. Etikusként tartom-e állatok szenvedését nézni. Ilyen képért külön fizettek-e, vagy csak a díjra hajtottam. Sikeresnek érzem-e magam.

A díjátadó utáni vacsorán senki sem gratulál. Apám persze felhív, meg az összes

nővérem egymás után, de a szakmából senki. Megkérdezem magamtól, vágytam-e valaha az ő elismerésükre? Azt hiszem, nem.

Elszoktam a hazai viszkitől, így nagyon hamar többet iszom, mint kellene. Ezt is lefotózzák. Készülnek a nevezések a jövő évi sajtófotó díjra. Ideje mennem. Hát megyek. Senki sem marasztal.

Nincs kedvem taxizni, gyalog indulok el, hónom alatt a díjaimmal. Meg kell számolnom, nem hagytam-e ott valamelyiket.

Éjszaka van, csak a lámpák világítanak sárga fénnel. Azon gondolkodom, mégis mennyi elefántot gyűjthetnek fel egy évben Indiában. Vagy Bengáliában. Vagy a világon.

Elsétálok egy étterem mellett. Ilyen későn már alig vannak bent, de kiszúrok két fiatal nőt, amint a táskáikban tartott apró kutyákat etetik. Olyan sokáig nézem őket, hogy kijön valaki az étteremből, és megkérdezi, mit keresek itt, meg hogy nagyjából három másodpercem van eltűnni, különben rendőrt hív. Elmegyek.

Még általános iskolás voltam, apám hozott haza kocsival, épp fordultunk be az utcánkba, mikor a sarki házból kirohant elénk egy kutya. Elütöttük. Nem halt meg, fájdalmasan vonyított, és próbálta hazavonszolni magát, de csak az út mellé ért el. A sarki házban senki sem volt otthon. Két óráig hallgatta az egész utca, ahogy a kutya vonyít, de senki sem ment érte. Végül apám autóba ült, és áthajtott rajta még egyszer.

Másnap az Andhéről készült friss képeket nézem. Levert egy darázs-fészket, a darazsak pedig összecsapkédtek ott, ahol egy elefántot össze lehet csipkedni: a szeme körül. Ujjnyi vörös dudorjai lettek, egyik szemét ki sem tudja nyitni.

Megveszem a repülőjegyet Bengáliába. Este kell elindulnom a reptérre, úgy érzem, mintha hazamennék.

Milyen érdekes, hogy történik valami Bengáliában, ami kihat Magyarországra, ahonnan a hatás visszamegy Bengáliába. Azon is gondolkodom, apám honnan szedte az erőt és a bátorságot, hogy ismét áthajtsa a kutyán. Vajon bennem megvan-e ez?

Elkezdődik a beszállás, mikor meglátom a telefonomon, hogy valaki megkereste Andhét, és közvetlen közelről szájba lőtte. Élőben közvetítette a Facebookon. Híres akart lenni, de egyetlen híradásban sem említik a nevét, az arcát pedig kikockázzák.

Nem tudom, elinduljak-e. Állok a reptéren, a senki földjén. Elhangzik az utolsó figyelmeztetés. Aztán még egyszer. Aztán már név szerint hívnak, mert már csak engem vár a gép.

Visszamegyek Bengáliába.

Rafique fenntartotta a szobámat. Azt mondja, nagyon sok fotós próbálta kivenni, de ő remélte, hogy visszajövök. Várt rám. Ez szinte meghiúsulhat. Az egyetlen, amit Bengáliában csinállok, hogy esténként felmegyek vele a tetőre. Bagózunk és iszunk. Ő a város

fényeit nézi, én meg az ellentétes irányba, a fák közötti sötétségbe meredek. Rafi most is kérdezget, hogy akkor én most híres vagyok-e? Ezúttal visszakérdezek: szerinte kár-e, hogy lőttem azt a képet.

– Milyen képet?

Én pedig megmutatom neki az év természetfotóját.

– Mi ebben különös? – kérdezi.

Itt mindig gond volt az elefántokkal. Az ükapja még vadászta őket, a nagyapja az ide látogató fehér vadászokat kalauzolta, ebből lett pénz a hotelre is. Az apja aztán csak a hotelt igazgatta, ahol rendszeresen szállnak meg fehérek és orvvadászok.

– Ötven éve ezeket az állatokat helyben leölték volna. Most már csak elkergetik. Változnak a dolgok. Az élet. Meg minden – fűzi hozzá.

És hogy nem tudja, mi lesz még itt, de már semmin sem lepődik meg.

elélek belőle

Utána nem szólunk egymáshoz. Ő talán aggódik, hogy mi lesz a hotelével, én azon tűnődöm, mennyi pénzzel jár az év természetfotója díj. Otthon elmenne pár hónap alatt. Itt öt évig elélek belőle. Hatig, ha eladom a fényképezőgépet.

És miért ne adjam el?

Nyugodt vagyok, ellazult. Apám felhív, tudni akarja, dolgozom-e épp valami projekten. Eddig ezt csak a nővéreimtől kérdezte. Ez mindenképpen siker.

Megmondom neki, hogy igen, van egy projekt, amibe most nagyon sok időt szeretnék fektetni. Azzal iszom egy korty sört, kényelmesen elhelyezkedem, és nézek bele a fák közötti sötétségbe.

kép | shutterstock.com